

**Олена О. Борзенко, Володимир В. Мандра,
Віталій В. Романчукевич, Наталія О. Татаренко**

ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ В ІННОВАЦІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ АВІАЦІЙНИХ ПІДПРИЄМСТВ ЧЕРЕЗ МЕХАНІЗМИ МІЖНАРОДНОЇ КООПЕРАЦІЇ

Метою статті є дослідження та систематизація механізмів міжнародної кооперації в контексті залучення інвестицій в інноваційну діяльність авіаційних підприємств. Дослідження ґрунтується на системному аналізі, що поєднує теоретичні узагальнення та вивчення практичних прикладів. Використано метод класифікації для структурування форм кооперації за їхнім інвестиційним впливом (непрямі, прямі проектні та прямі статутні інвестиції). Аналіз прикладів діяльності компаній Boeing, Airbus, Rolls-Royce, CFM International дозволив ідентифікувати переваги та ризики для підприємства-реципієнта інвестицій. У статті доведено, що міжнародна виробнича кооперація в авіації трансформувалася з виробничого інструменту на один із найважливіших механізмів фінансування інновацій. Встановлено, що різні форми кооперації (офсетні угоди, спільні підприємства) виступають каналами для залучення інвестицій різного типу та обсягу. Систематизовано переваги (доступ до капіталу, розподіл ризиків) та ризики (втрата контролю, залежність від інвестора, загрози для інтелектуальної власності), що виникають при залученні інвестицій через партнерство. Наукова новизна полягає у фокусуванні на інвестиційній функції міжнародної кооперації, що дозволило, на відміну від існуючих досліджень, розглянути коопераційні моделі саме як механізми залучення капіталу в інноваційну діяльність авіаційних підприємств та систематизувати пов'язані з цим фінансові та стратегічні ризики. Результати можуть бути використані для розробки стратегій фінансування інноваційної діяльності, обґрунтування вибору оптимальної моделі міжнародного партнерства та створення ефективної системи управління інвестиційними ризиками.

Ключові слова: авіаційні підприємства, інновації, інвестиції, фінансування, інтеграція, кооперація, міжнародна кооперація.